

Program poradenských služeb

Obsah

Program poradenských služeb

Cíle programu

Vymezení činností týmu ŠPP

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování

Preventivní program

Program poradenských služeb

Program je určen pro žáky, učitele i pro rodiče Střední odborné školy a středního odborného učiliště v Kutné Hoře, Čáslavská 202 a Seifertovy sady 20. Je zpracováván každoročně, aktualizován týmem poradenských pracovníků školy a poté předkládán ke schválení řediteli školy.

Cíle programu

1. Prevence nežádoucích jevů
2. Uspokojování výchovných a vzdělávacích potřeb žáků
3. Řešení příčin školní neúspěšnosti
4. Zlepšení komunikace mezi rodiči a žáky
5. Pomoc sociálně znevýhodněným žákům
6. Kariérní poradenství
7. Pomoc při zvládnutí učebních nároků
8. Vytváření preventivních programů
9. Včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
10. Spolupráce se ŠPZ
11. Sledování účinnosti preventivního školního programu a vytvoření metodického zázemí pro jeho vytváření a realizaci
12. Příprava podmínek a rozšíření možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
13. Práce s nadanými žáky
14. Metodická podpora učitelům

V textu jsou používány mužské tvary pro označení jednotlivých kategorií pedagogických pracovníků, jelikož jde o nejjednodušší a nejstručnější vyjádření, Stejně platí i pro kategorii žák.

Školní poradenské pracoviště poskytuje odborné služby ve smyslu Vyhlášky č. 72 /2005 Sb.(aktu k 1.1.2020), o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění vyhlášky č.197/2016 Sb. Podrobnosti k postupu školy při poskytování služeb žákům s příznávanými podpůrnými opatřeními stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb.

S veškerými informacemi poskytnutými v rámci činnosti ŠPP je nakládáno v souladu s GDPR.

Náplň činnosti poradenských pracovníků školního poradenského pracoviště

Výchovný poradce se věnuje zejména problematice kariérového poradenství a procesu integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně integrace žáků nadaných) na školách. Školní metodik prevence pracuje především v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů. Školní speciální pedagog vytváří systém včasné identifikace žáků s výukovými obtížemi a vytváří strategii používání ve školách pro prevenci výukových obtíží ve vztahu k reedukaci. Dále se věnuje metodické podpoře učitelů, zajišťuje krizovou intervenci.

Personální zajištění

Tým Školního poradenského pracoviště Střední odborné školy a Středního odborného učiliště řemesel Kutná Hora tvoří:

- a) Výchovný poradce: Mgr. Irena Kalinová - pracoviště Seifertovy sady 20
- b) Výchovný poradce: Mgr. Dana Krulišová- pracoviště Čáslavská 202, kariérový poradce (Šablony 6), pověřena vedením ŠPP
- c) Koordinátor inkluze: Mgr. Věra Marcaníková - speciální pedagog
- d) Metodik prevence: Mgr. Ladislav Exner - obě pracoviště_

Pedagogičtí pracovníci školy dle aktuálního stavu.

Vymezení činnosti týmu ŠPP

a) Výchovný poradce – konzultační hodiny:

pracoviště Seiferovy sady: pravidelné: pondělí 10:00 - 11:30, út, st 7:30 - 8:00

individuální: dle dohody a potřeby

kabinet č. 7 první patro

telefon: 322 317 328

mail: kalinova@soskh.cz

pracoviště Čáslavská 202 –středa-pátek 7-7:45, dále dle dohody a potřeby

místnost výchovného poradce,

telefon 327544424

mail: krulisova@soskh.cz

Výchovný poradce vykonává činnost poradenskou, metodickou, informační, dokumentační a evidenční. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci, způsob si volí VP sám. Vede celý tým poradenských služeb. Podílí se na integraci a inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. S třídními učiteli konzultuje případné výchovné a vzdělávací problémy žáků, podílí se na šetření výchovných problémů žáků. Řídí výchovné komise. Věnuje se kariérovému poradenství. Poskytuje informace o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům i jejich zákonným zástupcům. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Vede písemné záznamy, které umožňují doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření. Předává odborné informace z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

Náplň práce vychází z Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních č. 72/2005 Sb. (aktu 1.1.2020), ve znění pozdějších předpisů a z plánu VP pro školní rok 2020/2021.

Náplň činnosti výchovného poradce

Výchovný poradce vykonává činnosti poradenské, koordinační, informační a metodické. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

1. Poradenské činnosti

A) Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- Koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka.
- Základní skupinová šetření k volbě povolání, administraci, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků.
- Individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem).

- Poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem).
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy.
- Zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích, úřadů práce a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek.

B) Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.

C) Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

D) Příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

E) Poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

2. Metodické a informační činnosti

- Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence.
- Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
- Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření. (MŠMT: Věstník 2005, MŠMT: Vyhláška č. 72/2005 Sb.)

b) **Školní metodik prevence** – konzultační hodiny dle potřeby

Vykonává činnost metodickou, koordinační, informační, poradenskou, dokumentační a evidenční. Přípravuje, koordinuje a realizuje preventivní program školy, spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, vede písemnou dokumentaci o své činnosti. Účastní se výchovných komisí.

Náplň práce vychází z Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů a z plánu práce ŠMP pro školní rok 2018/2019.

Náplň činnosti školního metodika prevence

Školní metodik prevence vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

1. Metodické a koordinační činnosti

- Kontrola tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců, prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

2. Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní

organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce a jednotliví odborníci).

3. Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
 - Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.
 - Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními. (MŠMT, Vyhláška 72/2005 Sb., MŠMT, Věstník 2005)
- c) **Speciální pedagog** – konzultační hodiny – dle rozpisu, pozice hrazena pro rok 2020/2021 z finančních prostředků projektu Šablony 3, financováno ESF a státním rozpočtem České republiky.

Náplň činnosti školního speciálního pedagoga

Školní speciální pedagog vykonává činnosti zaměřené na odbornou podporu integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a všech ostatních žáků, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních. O svých činnostech vede písemnou dokumentaci v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

1. Depistážní činnosti

Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.

2. Diagnostické a intervenční činnosti

A) Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka (shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy osobní a rodinné), analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.

B) Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení individuálního plánu podpory v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvenci, trvání intervenčních činností).

C) Realizace intervenčních činností, tj.

- provádění, event. zajištění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukační, kompenzační, stimulační),
- provádění, event. zajištění speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukačních, kompenzačních, stimulačních se skupinou žáků,
- participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (v kooperaci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř a vně školy),
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby navržení a realizace úprav,
- úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů,
- zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodinou žáka (se zákonným zástupcem),
- speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy školy,
- participace na kariérovém poradenství-volba vzdělávací cesty žáka-individuální provázení žáka
- konzultace s pracovníky specializovaných poradenských a dalších pracovišť

3. Metodické a koordinační činnosti

- Příprava a průběžná úprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole - koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
- Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Participace na vytváření vzdělávacích plánů a programů školy s cílem rozšíření služeb a zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Metodické činnosti pro pedagogy školy-specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně zdravotního postižení, návrhy metod a forem práce se žáky - jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- Koordinace a metodické vedení pedagogických asistentů ve škole.
- Dokumentace případů a její zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů, administrativa.(MŠMT: Věstník 2005, MŠMT: Vyhláška č. 72/2005 Sb.)

Kvalifikační standardy školního speciálního pedagoga

Kvalifikační standardy školního speciálního pedagoga (stejně i dalších poradenských pracovníků školy) jsou specifikovány zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Podle § 18 výše zmíněného zákona speciální pedagog získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku. (Z.č. 563/2004 Sb.)

d) **Třídní učitelé** – konzultační hodiny dle rozpisu a dle potřeby

Motivují třídu k vytvoření vlastních vnitřních pravidel, která jsou v souladu se školním řádem, podporují rozvoj pozitivních interakcí mezi žáky, napomáhají při vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě. Získávají si přehled o osobnostních

zvláštnostech žáků třídy, o jejich rodinném zázemí, spolupracují s výchovným poradcem a metodikem prevence při vyhledávání problémových žáků, při řešení jejich kázeňských problémů. Účastní se výchovných komisí.

- e) **Učitelé odborného výcviku a ostatní pedagogičtí pracovníci** - konzultační hodiny dle potřeby

Spolupracují s výše uvedenými pedagogickými pracovníky při práci s žáky. Motivují žáky k vytvoření vlastních vnitřních pravidel, která jsou v souladu se školním řádem, podporují rozvoj pozitivních interakcí mezi žáky, napomáhají při vytváření pozitivního sociálního klimatu ve škole. Učitelé odborného výcviku se účastní výchovných komisí.

Součástí tohoto programu jsou tyto dokumenty:

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování

Preventivní program

Kutná Hora, 1.9.2023

Ing. Josef Vavřinec.....

ředitel

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

1. Úvod

„Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1. 9. 2016 přinesla mimo jiné na základě ust. §7 odst. 3 povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.“

Citace: „(3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování. “

Školní neúspěšnost bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

2. Příčiny školní neúspěšnosti:

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- a) **osobnost dítěte** - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka, pocit nevhodně zvoleného oboru,
- b) **nepodnětné rodinné prostředí** - žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, nepodporování ke vzdělávání, chybějící motivace k plnění školní povinnosti, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem), odlišné sociokulturní prostředí
- c) **špatná docházka do vyučování** – neúčast žáků ve výuce, z toho plynoucí špatné porozumění probírané látce a následné nezvládnutí učiva, častá krátkodobá absence, vyhýbání se výuce problémového předmětu, onemocnění žáka, záškoláctví či skryté záškoláctví.
- d) neschopnost žáka pracovat sám, naplánovat si výuku, nepodnětné sociální prostředí, vyhýbání se problémům, nutnost vydělávat peníze na brigádách

3. Zjišťování příčin školní neúspěšnosti

Za školní neúspěšnost v naší škole (SOŠ a SOU řemesel Kutná Hora) považujeme situace, kdy:

- a) se žákův prospěch v předmětu nebo ve více předmětech výrazně zhorší o 2 stupně (nebo více) ve čtvrtletí nebo pololetí,
- b) žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom předmětu nebo ve více předmětech (4-5, 5).

Při zjišťování příčin neúspěšnosti na naší škole (SOŠ a SOU řemesel Kutná Hora) budeme postupovat ve vzájemné spolupráci: třídní učitel – žák – učitel odborného výcviku - výchovný poradce - metodik prevence - vedení školy - ostatní pedagogičtí pracovníci - zákonní zástupci. Podle povahy příčin rovněž další mimoškolní instituce, např. pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, lékaři a Policie ČR.

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

- a) pozorováním jako diagnostickou metodou
- b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci
- c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi dlouhodobě neprospěch, **informuje výchovného poradce**, který navrhne další postup, který by mohl vést ke zlepšení situace, výchovný poradce zváží vypracování plánu pedagogické podpory stupně 1 v rámci podpůrného programu, v případě, že nedojde k zlepšení a příčinou neúspěchu budou dosud neodhalené speciální vzdělávací potřeby žáka, bude žák odeslán do školského poradenského zařízení.

Pravidelně je na pedagogické poradě školy vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a všichni jsou s ní seznámeni. V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni zákonní zástupci prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce v tomto případě projedná na následující třídní schůzce se zákonnými zástupci školně neúspěšných žáků studijní výsledky těchto žáků a navrhne možnosti řešení. V případě nepřítomnosti zák. zástupců na třídních schůzkách je vyzve k projednání ve škole. Výchovný poradce individuálně konzultuje studijní výsledky a jejich příčiny také se zletilým i nezletilým studentem, třídním učitelem a vyučujícím daných předmětů.

3. Řešení školní neúspěšnosti

V první řadě je nutné podrobit žáka kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "školsky úspěšné žáky".

Možná opatření budou zvolena individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

1. Po **prvním čtvrtletí** třídní učitelé **písemně** informují rodiče žáků, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (jsou hodnoceni známkou nedostatečný nebo dostatečný, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový).

2. Podle zájmu je možné využít **individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem** (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).

4. Pokud selže individuální podpora žákovi a ten je v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo je hodnocen dostatečnou a jeho vyučující vyhodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí se žáku a jeho zákonným zástupcům **podpůrný plán** (Podpůrný plán pro neúspěšné žáky je souhrn opatření nabízených žákům a jejich rodičům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným).

Po uzavření pololetního hodnocení výsledků vzdělávání navrhnou třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů výchovnému poradci žáky pro podpůrný plán. Třídní učitel zajišťuje seznámení všech zainteresovaných ke společné úvodní schůzce, kde jsou rodiče a žáci s plánem seznámeni a dojde k jeho podpisu. Po uzavření klasifikace na závěr školního roku je vyhodnocena jeho efektivita. .

5. **Žáci s vysokou absencí** jsou velmi často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva a termíny dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví zvýšený dohled nad žákem.

6. Na závěr školního roku by měla být podpora vyhodnocena třídním učitelem.

Neúspěšnému (případně prospěchově slabšímu) žákovi bude doporučeno v rámci podpůrného programu:

- a) individuální opakované vysvětlení učiva
- b) ověřování menšího objemu učiva po částech
- c) ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější
- d) stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva
- e) navržení časového plánu, který stanoví, která část učiva bude ve stanoveném časovém úseku zvládnuta
- f) zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám (stanoveno ŠPZ, lékařem)

Ve vyučovací hodině/

- a) **učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost**
- b) dává žákovi jasné a stručné pokyny
- c) ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn
- d) případně pomůže žákovi se začátkem práce a ujistí ho průběžně o správném postupu

- e) předem stanoví rozsah práce nutný k ohodnocení
- f) umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- g) snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- h) vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:

- a) ústní formou - frontálním opakováním, ústním zkoušením, formou referátu... (na základě domluvy s vyučujícím) /v době DiV telefonicky, přes Microsoft Teams
- b) písemným prověřováním znalostí - kontrolou sešitů, pracovních sešitů a pracovních listů (na základě domluvy s vyučujícím)

Při ověřování učiva:

- a) učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky
- b) stanoví přesný objem učiva, který bude hodnocen
- c) bude probíhat důsledná kontrola zadaných domácích úkolů

Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

Důležitost domácí přípravy

Domácí příprava je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

Cílem domácí přípravy je:

- a) procvičování probraného učiva
- b) ověření si své úrovně pochopení učiva
- c) rozvoj schopnosti samostatně pracovat
- d) doplnit si zameškané učivo

4. Závěr

Pokud se podaří podpořit žáky tak, aby nebyli školsky neúspěšní a nepropadali, zamezí se i předčasným odchodům žáků ze středního vzdělávání. **Opakování ročníku** je však nadále nutné při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření.

Vypracovala: Mgr. Dana Krulišová, vých. por.

Schvaluje: Ing. Josef Vavřinec, ředitel školy

Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování

Primární prevence rizikového chování má ukazovat žákům cestu, jak získat základní pracovní návyky, jak se vyhnout konzumaci návykových látek, jak si vážit vlastního zdraví a zvolit zdravý životní styl, jak umět rozpoznat nežádoucí chování v kolektivu, sklon k extrémismu politickému i náboženskému, jak se chránit před patologickou závislostí na hrách, automatech.

Ve školním prostředí je prevence vedena tak, aby žák uměl rozpoznat případné domácí násilí, týrání či zneužívání, uvědomil si možné ohrožení zdraví v případě poruchy příjmu potravy, rozpoznal nežádoucí způsoby chování.

Nejčastější příčiny rizikového chování ve školním prostředí:

- a) úzkost, strach
- b) osobnost žáka
- c) temperament žáka – touha po nových zážitcích, situacích
- d) výchovné působení
- e) vliv médií

Zjišťování příčin:

- a) informace od rodičů (třídní schůzky, individuální pohovor, dotazník), od žáků (práce s třídním kolektivem)
- b) vzájemná informovanost mezi vyučujícími (porady, metodická sdružení...)
- c) pozorování, rozhovor, beseda (školní prostředí, výlety, exkurze, výchovné či výukové programy)

Škola informuje vždy:

- a) zákonné zástupce

Dle závažnosti:

- a) Policii ČR
- b) lékaře

Škola doporučuje:

- a) úzkou spolupráci s třídním učitelem, výchovným poradcem, metodikem prevence, vedením školy

Dlouhodobé cíle na naší škole:

- a) vést žáky k odmítání a konzumaci návykových látek (alkohol, cigarety, drogy)
- b) vést žáky k pozitivnímu přístupu ke vzdělání
- c) vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- d) vést žáky k odmítnutí extrémistických a společensky nežádoucích názorů
- e) vést žáky k odmítnutí jakékoliv formy násilí

- f) zapojit žáky do programu prevence rizikového chování

Krátkodobé cíle na naší škole:

- a) vést žáky ke snížení krátkodobých absencí
- b) vést žáky k vytváření pozitivního myšlení v třídním kolektivu
- c) vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti

Čím se řídíme:

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

PREVENTIVNÍ PROGRAM

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště řemesel Kutná Hora Čáslavská 202, 284 01 Kutná Hora
Jméno a příjmení ředitele:	Ing. Josef Vavřinec
Telefon:	+420 327 533 411
e-mail:	vavrinec@soskh.cz

Jméno školního metodika prevence:	Mgr. Ladislav Exner
Telefon:	+420 327 533 455
e-mail:	exner@soskh.cz
Specializační studium:	Ukončeno červen 2023
Realizátor vzdělávání:	VISK

Jméno výchovného poradce, budova Čáslavská:	Mgr. Dana Krulišová
Telefon:	+420 327 533 424
e-mail:	krulisova@soskh.cz
Jméno výchovného poradce, budova Seifertovy Sady:	Mgr. Irena Kalinová
Telefon:	+420 327 317 328
e-mail:	kalinova@soskh.cz

Speciální pedagog, koordinátor inkluze	Mgr. Věra Marčaníková
Telefon:	+420 327 533 451
e-mail:	marcanikova@soskh.cz

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogických pracovníků
Seifertovy Sady	8	199	18
Čáslavská	21	617	51
Celkem	29	816	69

Použité zkratky v preventivním programu:

PP – Preventivní program

SPJ – Sociálně patologické jevy

ŠMP – Školní metodik prevence

ŠPP – Školní poradenské pracoviště

ŠPZ – Školní poradenské pracoviště

2. CÍLE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Cíl 1:	Prevence nežádoucích jevů
Ukazatele dosažení cíle:	Vyhodnocení záznamů deníku ŠMP,
Zdůvodnění cíle:	Slabší sociální složení rodin žáků školy
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Dlouhodobá strategie

Cíl 2:	Zlepšení komunikace mezi rodiči a žáky
Ukazatele dosažení cíle:	Statistika návštěvnosti SRSPŠ a konzultačních hodin
Zdůvodnění cíle:	Prevence nežádoucích jevů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl 1 – prevence nežádoucích jevů

Cíl 3:	Metodická podpora učitelů
Ukazatele dosažení cíle:	Počet absolvovaných vzdělávacích a preventivních aktivit
Zdůvodnění cíle:	Prevence nežádoucích jevů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl 1 – prevence nežádoucích jevů

Při snaze o realizaci cílů se ŠPP opírá rovněž o:

- Včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- Spolupráci se ŠPZ
- Sledování účinnosti preventivního školního programu a vytvoření metodického zázemí pro jeho vytváření a realizaci

3. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA A CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola poskytuje střední vzdělání v následujících čtyřletých oborech zakončených maturitní zkouškou:

(řazeno abecedně)

Kosmetické služby (69-41-L/01)

Absolventky se uplatní v kosmetických, pedikérských a manikérských provozovnách, je možné uplatnění v provozech výroby, distribuce a prodeje kosmetiky. Tato profese je vhodná pro všechny, kdo mají zájem pracovat s lidmi, zajímá je estetika, péče o vzhled a hygienu.

Mechanik elektronik (26-41-L/01)

Obor je určený pro chlapce i děvčata, kteří úspěšně ukončili 9. ročník základní školy. Jeho absolventi najdou uplatnění ve všech oborech, kde je požadováno všeobecné vzdělání elektro a odborná způsobilost v elektrotechnice podle vyhlášky 50/1978 Sb.

Sociální činnost (75-41-M/01)

Studijní obor připravuje žáky pro činnosti spojené s poskytováním sociálních služeb a pomoci. Absolventi najdou uplatnění jako pracovníci sociální péče v různých ambulancích nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým.

Veřejnosprávní činnost (68-43-M/01)

Obor je určen pro dívky i chlapce, kteří úspěšně ukončili 9. ročník základní školy. Absolvent bude připraven jako odborný administrativní pracovník v oblasti státní správy, samosprávy i v soukromém sektoru se znalostí dvou cizích jazyků.

Dále škola poskytuje střední vzdělání v následujících dvouletých nástavbových oborech zakončených maturitní zkouškou:

Podnikání (64-41-L/51)

Absolvent oboru podnikání se uplatní na trhu práce nejen v oblasti podnikání, ale i v celé ekonomické sféře jako ekonom, finanční referent, statistik, administrativní pracovník, obchodní zástupce, organizační pracovník, celní deklarant, pracovník marketingu, referent ve státní správě, pojišťovací pracovník, v oblasti podnikání pak jako pracovník v obchodních a počítačových firmách v pozicích zaměstnance i zaměstnavatele.

Škola nabízí také střední vzdělání s výučním listem v následujících tříletých oborech:
(řazeno abecedně)

Elektrikář (26-51-H/01)

Obor je určený pro chlapce i děvčata, kteří úspěšně ukončili 9. ročník základní školy. Jeho absolventi najdou uplatnění ve všech oborech, kde je požadováno vzdělání elektro a odborná způsobilost v elektrotechnice podle vyhlášky 50/1978 Sb.

Kadeřník (69-51-H/01)

Obor z oblasti služeb, který je zaměřen na péči o tělo. Absolventi mají vytvořeny základní předpoklady pro uplatnění v živnostenském podnikání.

Kuchař-číšník (65-51-H/01)

Obor je určen pro chlapce i děvčata, kteří úspěšně ukončili 9. ročník základní školy. Jeho absolventi se uplatní jako pracovníci v odvětví gastronomie zejména v profesích kuchař, číšník, barman, barista, sommelier.

Ošetřovatel (53-41H/01)

Studijní obor připravuje žáky pro činnosti ve zdravotnických zařízeních a sociálních zařízeních, zejména v nemocnicích nebo ošetrovatelských centrech, v domácí ošetrovatelské péči, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v ústavech sociální péče, ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením, v zařízeních pro seniory a hospicích.

Strojní mechanik (23-51-H/01)

Je určený pro chlapce i děvčata, kteří úspěšně ukončili 9. ročník základní školy. Jeho absolventi se uplatní jako seřizovač, opravář, svářeč, údržba strojů a výrobních linek, může provozovat samostatnou výrobní činnost.

Truhlář (33 – 56 – H/01)

Absolvent se uplatní ve výrobě nábytku, stavebně truhlářských výrobků a dřevěných konstrukcí. Může pracovat jako zaměstnanec ve firmě nebo provozovat samostatnou výrobní činnost.

Zedník (36-67-H/01)

Obor pro zdravé a fyzicky zdatné chlapce. Absolvent oboru se uplatní ve stavebních firmách v povolání zedník, a to v pozici zaměstnance a po získání živnostenského oprávnění i zaměstnavatele.

Mechanik elektronických zařízení (26-52-H/01)

Absolventi najdou uplatnění ve všech oborech, kde je požadováno vzdělání elektroslaboproud a odborná způsobilost v elektrotechnice podle vyhlášky 50/1978 Sb.

Absolventi tohoto oboru se orientují v problematice měřicí, automatizační a spotřební elektroniky. Dokážou obsluhovat, servisovat a nastavovat elektronické zabezpečovací systémy, požární a kamerové systémy včetně strukturované kabeláže, nastavovat a aplikovat PLC automaty, obsluhovat a nastavovat GSM systémy. Dokážou instalovat a opravit složitější elektronická zařízení. Odborný výcvik probíhá nejen ve školních dílnách, ale i na pracovištích odborných firem.

4. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Ve škole funguje monitorovací systém rizikového chování žáků. Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování našich žáků ve školním i mimoškolním prostředí (šikana, intolerance, agresivita, neprospěch, záškoláctví, alkohol a kouření, jiné závislosti, slabý prospěch, neplnění studijních požadavků, ničení školního majetku, pozdní příchody a další drobná porušování školního řádu). Je založen na spolupráci ŠPP s třídními učiteli a ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy. Cílem tohoto systému je podchytit problémové žáky a pomoci jim v řešení jejich rizikového chování tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě či škole.

Vymezení cílové populace a cílů prevence

Cílem preventivního programu je působit jak na žáky, tak i na jejich rodiče a pedagogy. Řada žáků naší školy je z rozvedeného manželství nebo žijí v neúplné rodině. Tito žáci často patří k rizikové skupině. Máme-li obecně vymežit problém, jedná se o problematiku šikany a násilí, záškoláctví, drogových závislostí, alkoholismu a kouření, zneužívání anabolik a dalších medikamentů, kriminality a delikvence, rizikového sexuálního chování, vandalismu, virtuálních závislostí, patologického hráčství, projevů xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu, komerčního zneužívání dětí, syndromu týraných a zneužívaných dětí a diváckého násilí. Konkrétní projevy těchto sociálních patologií se na naší škole i nadále vyskytují jen velmi omezeně, sledujeme je průběžně a svůj program jsme připraveni kdykoli modifikovat podle aktuálních potřeb rodičů, studentů a pedagogů.

Cíle pro žáky, učitele, třídní učitele, ředitele školy, výchovného poradce a metodika prevence

- žáci by měli mít následující znalosti, dovednosti a postoje
 1. umět posoudit rizika, která užívání drog přináší, jejich vliv na zdraví, budoucí zaměstnání i úroveň vzdělání
 2. dokázat odmítnout nabízenou drogu
 3. mít zodpovědný přístup k životu, zdraví, vlastní morálce a osobním hodnotám
 4. chápat význam vlastního zodpovědného chování vůči společnosti
 5. umět nalézt pomoc sobě i druhým
 6. umět si vytvořit vlastní pozitivní obraz
 7. znát právní důsledky šikany, zastrašování a užití násilí

- žáci by měli být vedeni
 1. k rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
 2. k vedení zdravého způsobu života
 3. k odolnosti proti stresu, negativním zážitkům a vlivům
 4. k samostatnému správnému rozhodování
 5. ke schopnosti týmové práce
 6. ke schopnosti řešit problémy
 7. k podílení se na tvorbě prostředí a životních podmínek
 8. k pěstování právního vědomí

Cíle pro pedagogické pracovníky

1. být pozitivní v přístupu k žákům – smysluplné učení, přiměřenost
2. vyučovat za aktivní účasti žáků – spolupráce, motivující hodnocení, stimulační hry, relaxační techniky, diskuse, projekty, hraní rolí, empatie, kreslení, nácvik komunikace
3. koordinovat preventivní aktivity
4. využívat internet k interaktivnímu vzdělávání, předávání informací dětem, mládeži, rodičům a pedagogům o zdravém životním stylu a sociálně patologických jevech, k výměně zkušeností, k informacím o realizovaných projektech apod.

5. důsledně trvat na dodržování školního řádu (nestačí přečíst na začátku školního roku, je třeba, aby studenti pocítovali, že **dodržovat školní řád se vyplácí**)
6. pro občanskou nauku – právní aspekty chování, práva dětí, komunikace, sociální kompetence a dovednosti, rodinná a občanská výchova
7. pro chemii – návykové látky a jejich účinky na organismus
8. pro tělesnou výchovu – organizovat několikadenní intenzivní pohybové soustředění – sportovní kurzy
9. výuka jazyků a literatury – trénovat komunikační dovednosti, pracovat s texty jako s modelovými příběhy, seznámit se s rozdílností kultury jiných států a národů

Cíle pro třídní učitele

1. být sociálním manažerem třídy jako sociální skupiny
2. mít pravidelný kontakt se třídou
3. pomáhat řešit školní i osobní problémy studentů
4. podporovat vícedenní pobytové aktivity – hlubší vzájemné poznávání účastníků, prohlubování důvěry, podchycení nežádoucích projevů chování, zvládnání náročných fyzických a duševních situací
5. pravidelně pořádat třídnické hodiny
6. spolupracovat s rodiči žáků při pravidelných konzultačních hodinách

Ředitel školy

1. vytváří podmínky pro realizaci prevence v oblasti sociálně patologických jevů
2. pověřuje vhodného pracovníka funkcí školního metodika prevence
3. zodpovídá za soustavné vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
4. zajišťuje spolupráci s rodiči, popř. zákonnými zástupci v oblasti prevence
5. sleduje efektivitu jednotlivých preventivních aktivit
6. zajišťuje zakotvení preventivních opatření proti sociálně patologickým jevům v řádu školy
7. provádí příslušná opatření při výskytu sociálně patologických jevů ve škole

Školní metodik prevence a výchovný poradce

1. koordinují realizaci PP ve škole
2. podílejí se na soustavném vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence - aktuální informace z časopisu Prevence
3. zajišťují hodnocení procesů a výsledků PP
4. podílejí se na opatřeních při výskytu sociálně patologických jevů ve škole
5. zajišťují časovou a tematickou koordinaci v hodinách občanské nauky (ZSV), českého jazyka a chemie

Konkrétní současné postupy prevence a řešení rizikového chování

- ŠPP se pravidelně schází na pracovních schůzkách, z nich jsou pořizovány záznamy. K žákům je přistupováno individuálně.

- ŠMP zpracovává evidenci výskytu rizikového chování ve škole. Podle závažnosti jednotlivých případů postupuje podle krizových scénářů doporučených metodickými pokyny MŠMT a úzce spolupracuje s vedením školy. Závažnější případy konzultuje s okresním metodikem prevence či jinými odborníky.
- ŠMP vede deník, který je podkladem pro další činnost a spolupráci (viz výše)
- Třídní učitel se zákonnými zástupci a žákem navrhuje řešení jak zabránit dalšímu rizikovému chování, pokud toto není úspěšné následuje jednání Výchovné komise.
- Nejzávažnějšími, ale ojedinělými případy, jež v poslední době řešila výchovná komise nebo pedagogická rada, byla neomluvená absence většího rozsahu, hrubé, slovní útoky žáka vůči pracovníkům školy. Byla však projednávána i méně závažná opakovaná porušování školního řádu (pozdní omlouvání, pozdní příchody, nepřezouvání apod.).
- Výstupem Výchovné komise je návrh dalšího postupu, na kterém se podílí zákonní zástupci se žákem, ŠPP, třídní učitel a vedení školy.
- Žákům i zákonným zástupcům jsou k dispozici pracovníci školy na konzultacích, které je možno sjednat i v odpoledních hodinách
- Zvýšená pozornost je také věnována žákům prvních ročníků, kteří přicházejí ze základních škol. Škola pořádá pravidelné adaptační kurzy v měsíci září.

Sociálně patologické jevy, se kterými škola dlouhodobě pracuje

Preventivní program je zaměřen na předcházení následujícím sociálně negativním jevům:

- Záškoláctví
- Tabakismus
- Šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie, vandalismus, homofobie
- Kriminalita, delikvence, krádeže
- Drogová závislost, alkoholismus
- Netolismus (počítače, televize, video, mobilní telefony)
- Gambling (patologické hráčství), rizikové chování v dopravě
- Domácí násilí, sexuální obtěžování
- Týrání a zneužívání dětí- syndrom CAN, sexuální zneužívání dětí
- Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie)
- Neplánované a předčasné rodičovství

Všichni pracovníci se účastní seminářů, porad nebo kurzů pořádaných Vzdělávacím institutem středočeského kraje a Krajským úřadem v Praze, funguje rovněž spolupráce s preventistou Policie ČR. Pracovníci jsou seznámeni s plánem prevence a aktivně se vzdělávají formou samostudia s cílem navození příznivého sociálního klimatu na škole. Materiály pro oblast prevence jsou pravidelně aktualizovány na školním serveru a nástěnky v sborovně.

5. REALIZACE PROGRAMU

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Nástavba
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Rozvoj schopností poznávání		X			
Sebepoznání a sebepojetí	X				
Seberegulace a sebeorganizace	X		X	X	X
Psychohygiena			X	X	
Kreativita		X	X	X	X
Poznávání lidí	X	X			
Mezilidské vztahy			X	X	X
Komunikace			X	X	X
Kooperace a kompetice			X	X	X
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			X	X	X
Hodnoty, postoje, praktická etika			X	X	X

Konkrétní cíle v podobě znalostních kompetencí žáků:

1.ročník

Český jazyk, Tělesná výchova, Zdravověda - Chování lidí, vyjádření svého názoru a zásady správné komunikace, péče o zdraví, režim dne, zdravá výživa, lidské tělo, hygiena, osobní bezpečí, třídní pravidla, vztahy ve třídě, prevence kouření.

2.ročník

Český jazyk, Tělesná výchova, Zdravověda, Chemie, Komunikace ve službách - Chování lidí, péče o zdraví, zdravá výživa, lidské tělo, nemoc a úraz, hygiena a čistota, zdravý životní styl, prevence pití alkoholu a užívání drog, osobní bezpečí, pozitivní hodnocení sebe sama, prevence šikany, empatie, vyjadřování citů, prosociální chování.

3.ročník

Chemie, Český jazyk, Tělesná výchova, Odborný výcvik - Chování lidí, péče o zdraví, zdravá výživa, lidské tělo, nemoc a úraz, hygiena a čistota, zdravý životní styl, prevence pití alkoholu a užívání drog, osobní bezpečí, pozitivní hodnocení sebe sama, prevence šikany, empatie, vyjadřování citů, prosociální chování, právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů.

4.ročník

Občanská nauka, Informatika - Řešení modelových situací při komunikaci a spolupráci, konflikty- jejich řešení, umění říci ne, asertivní chování, umění odpouštět, ustoupit, kompromis, sexuální chování, zneužívání, prevence zneužívání návykových látek, adresy a telefonní čísla odborných služeb, osobní bezpečí – práce policie, pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti, práva a povinnosti občana, pomoc v problematických situacích, právní ochrana občanů a majetku, relaxace, prevence kyberšikany, zdravý životní styl.

Nástavbové studium

Informatika, Český jazyk, Komunikace - Konflikt a jeho řešení, bezpečí v rodině, kladení otázek - správná komunikace, mezilidské vztahy.

Způsoby realizace na škole

- programy pro žáky a učitele
- spolupráce s odborníky a dalšími institucemi zabývající se sociálně patologickými jevy
- schůzky školské rady
- třídní schůzky, konzultace a schůzky s rodiči
- prezentace výchovného poradce a školního metodika prevence ve škole
- společenské akce (návštěvy kina, školní ples, slavnostní rozloučení se žáky 3. ročníků)
- anonymní dotazování
- dny otevřených dveří, příprava adaptačního víkendu pro první ročníky
- zapojení školy do charitativních projektů na podporu potřebných
- monitoring kuřáků

Pedagogové a vedení školy budou na škole podporovat:

- zdravý životní styl
- rozvoj etického a právního vědomí a občanských postojů
- spolupráci s rodiči
- nabídku a využití mimoškolní zájmové činnosti
- spolupráci vyučujících konkrétních předmětů, výchovného poradce, vedení školy, rodičů a třídního učitele
- zvýšenou vnímavost na negativní jevy při dozoru nad žáky
- uvědomění si rizika těchto jevů na výletech, kurzech, při sportovních aktivitách (rozlišit sportovně akceptovatelné nadšení a úsilí zvítězit od nepřijatelného ponižování protivníka)
- širší povědomí o možnosti konzultací výchovného poradce s rodiči
- vytváření pozitivní motivace ke studiu a dobrým studijním výsledkům
- prezentaci školy, jejích výsledků a výsledků studentů v soutěžích
- účast v humanitárních aktivitách
- vztah studentů k prostředí školy – společná péče o třídy a výzdobu školy
- vedení studentů k zájmu o divadlo, výlety, exkurze a sportovní aktivity
- komunikaci mezi studenty, pedagogy a rodiči studentů

- prezentaci práce rady školy a studentské rady jako orgánu studentů
- realizaci samostatných projektů a akcí v rámci MPP
- posilování pozitivního sebehodnocení studentů a jejich přátelských vztahů ve skupině
- využívání skupinových forem výuky
- efektivní začleňování herních a prožitkových aktivit do výuky
- další vzdělávání pedagogů v oblasti moderních metod výuky

Komunikace se žáky

Žákům je na stránkách školy nabídnuta informace, kde hledat pomoc. Jsou předkládány aktuální informace dostupné z odborné literatury, pracovníci ŠPP, třídní učitelé, vychovatelé Domova mládeže i vedení školy komunikuje se žáky individuálně.

Komunikace se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni na třídních schůzkách o aktuálních problémech žáků a jejich řešení. Akutní případy se řeší ihned. Bude pokračovat příležitostná **distribucí tematických letáků** rodičům i žákům. Dalším zdrojem informací je elektronická pošta mezi školou a zákonnými zástupci, deník odborného výcviku a osobní jednání se zákonnými zástupci. Rodiče jsou informováni o postojích školy k preventivní strategii a o oblasti sociálně patologických jevů. Žádoucí je účast rodičů na vzdělávacích a výchovných aktivitách školy.

Kontakty s jinými organizacemi

Škola v oblasti prevence sociálně-patologických jevů spolupracuje se Vzdělávacím institutem středočeského kraje, Krajským úřadem v Praze, Policií ČR apod.

Koordinace působení v jednotlivých předmětech

Vyučující společenskovedního základu, tělesné výchovy, českého jazyka, cizích jazyků a chemie i zdravotní výchovy pravidelně koordinují své tematické plány a rovnoměrně působí na žáky v oblasti prevence. Cílem je zabránit akumulaci podobných námětů v jedné třídě a jednom předmětu. K tomu slouží pravidelná setkávání předmětových komisí a porady úseku.

Vytváření podmínek pro společnou činnost žáků v době mimo výuku

Žáci mají k dispozici městskou knihovnu, tělocvičnu školy, plavecký bazén, kluziště. Oblíbené jsou sportovní turnaje, kterých se účastní vybraní žáci školy. Svůj volný čas tráví řada žáků v mimoškolních sportovních a zájmových organizacích.

Všechny sportovní a kulturní akce jsou podkladem pro preventivní působení v následných hodinách a práci pedagogických pracovníků.

Tematické bloky pro žáky

- vzdělávání v oblasti zdravý životní styl
- besedy a přednášky k současným problémům mladých lidí ve spolupráci s odborníky, poradenskými a terapeutickými zařízeními
- besedy, filmy a přednášky s problematikou životního stylu
- problematika sociálně patologických jevů v třídnických hodinách
- adaptační kurz pro 1. ročníky

- besedy se zdravotní sestrou, kosmetičkou, kadeřnicí a následná práce třídního učitele s kolektivem třídy
- spolupráce se společenskými a charitativními organizacemi při zajišťování humanitárních akcí
- spolupráce s pracovníky ÚP Kutná Hora, volba vhodného zaměstnání, zaměstnávání absolventů, problém nezaměstnanosti
- spolupráce s jinými školami a školními zařízeními okresu, pomoc při zajišťování programů pro děti, besídky – peer program
- lyžařské zájezdy – především práce pedagoga na blocích (viz výše)
- turisticko-vodácké kurzy (s preventivním programem)

Jednorázové akce (aktuální, příležitostné)

- exkurze (viz plán školy)
- soutěže a olympiády
- další akce (doplňovat průběžně po celý rok)
 - „Den otevřených dveří“ (listopad, březen) – komunikace s rodiči
 - slavnostní vyřazení absolventů a maturantů

Možnosti využití volného času na Domově mládeže

Domov mládeže (dále jen DM) zabezpečuje kvalifikované výchovné působení, ubytování a celodenní stravování. Základním cílem práce s mládeží je aktivní využití volného času, což je jednou z nejučinnějších forem prevence proti sociálně negativním jevům. K dispozici ubytovaným je několik kluboven s rozličným zaměřením a vybavením. V DM je i solidně vybavená knihovna, kde si žáci mohou zapůjčit rozličnou beletrii. DM nabízí rovněž široké možnosti sportovního vyžití, které jsou pro tento školní věk zajímavé a přitažlivé.

Výchovná péče o ubytované žáky je svěřena vychovatelům, kteří radí, pomáhají a výchovně usměrňují k naplnění výchovných cílů. Rozvoj vědomostí je uskutečňován samostudiem nebo učením se s vychovatelem či spolužákem, besedami, přednáškami, účastí na soutěžích, kvízem či testem zaměřeným na určitou problematiku, naučnými pořady v televizi nebo videoprogramy. Aktivní odpočinek žáků po příchodu ze školy či z praktického výcvik je provozován různými formami zájmové činnosti (sportovní, odpočinkové, kulturní, společensky prospěšné atd.) Rozvoj rukodělných a řemeslných zručností a dovedností je prováděn formou zapojování žáků do jednoduchých oprav poškozeného inventáře, vybavování interiérů pokojů, kluboven a chodeb. Žáci mají možnost vyvíjet aktivitu i v rukodělném zájmovém útvaru, kde zhotovují různé dekorace, koláže či drobné dárky pro děti mateřských škol. Rozvoj morálněvolných vlastností je u žáků prohlubován každodenním soustavným působením vychovatelů zejména v oblasti společenského chování a vystupování, úcty ke starším i k vzájemnému respektování se. Kulturní činnost je realizována pravidelnými návštěvami divadla na předplatné, kina, muzeí a historických památek Kutné Hory nebo zajímavých míst v blízkém okolí.

Metodické pomůcky, příruční knihovna, videotéka a materiály pro potřeby žáků, metodika a ostatních pedagogů

Čáslavská:

videokazety a DVD:

- Řekni drogám NE! (DVD)
- Ještě něco o drogách
- Drogová problematika (sexuální výchova)
- Oči hadů

knihovna – odborná literatura:

- K. Nešpor: Týká se to i mne? Jak překonat problémy s alkoholem.
- K. Nešpor, M. Müllerová: Jak přestat brát drogy.
- K. Nešpor: Tajná zpráva z planety X-III.
- K. Nešpor, L. Csémy: Alkohol, drogy a vaše děti.
- K. Nešpor, I. Provazníková: Slovník prevence problémů působených návykovými látkami.
- K. Nešpor: Prevence problémů působených návykovými látkami.
- K. Nešpor, L. Csémy, H. Pernicová: Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách.
- K. Nešpor: Jak chránit děti před návykovými látkami.
- K. Nešpor, D. Fischerová, L. Csémy, H. Pernicová: Příručka pro mladé spolupracovníky Programu FIT 2001 Klub pro 3. tisíciletí.
- M. Řezníček: Možnost prevence negativních jevů u mládeže v podmínkách SOU TES IHTS.
- V. Šedivý, H. Válková: Lidé, alkohol, drogy.
- J. Presl: Drogová závislost.
- J. Presl: Drogová závislost. Může být ohroženo i Vaše dítě?
Můj kamarád bere drogy Co mám dělat?
Chceš se být jistý sám sebou?
- J. Skála: Pokyny pro nemocné Alkohol a vy.
- K. Nešpor: 10 kroků jak pomoci svému dítěti říkat „NE“ alkoholu a drogám.
- L. Montagniera: AIDS, fakta, naděje.
- E. Koubová, P. Vitoušová: Násilí v rodině.
- K. Nešpor, M. Müllerová: Automaty a jiné hazardní hry.
Mládež, společnost a stát.
- K. Nešpor, M. Müllerová: Hazardní počítačové hry u dětí a dospívajících.
- J. Drtilová: Šikana, Linka bezpečí.
- J. Kozák, E. Králíková: Přestáváme kouřit.

Seifertovy sady:

videokazety a DVD:

- Řekni drogám NE! (DVD)
- Drogová problematika – sexuální výchova (Médea)

Oči hadů III
Ještě něco o drogách
Na cestě
Drogová závislost
Na zdraví
Katka

knihovna – odborná literatura:

Nešpor, K.: Jak překonat problém s hazardní hrou.
Melgosa, J.: Zvládni svůj stres!
Presl, I.: Drogová závislost.
Nováková, D.: Metodika protidrogové prevence pro pedagogy.
IDaM (MŠMT ČR): Mládež, společnost a stát.
Vališová, A.: Asertivita v rodině a ve škole.
Nešpor a kol.: Fit in 2001 +
Nešpor, K.: Týká se to i mne.
Nešpor, K. a Müllerová, M.: Jak přestat brát drogy.
Nešpor, K. a Csémy, L.: Alkohol, drogy a vaše dítě.
Slovník prevence problémů působených návykovými látkami.
Postmanová, R. a Schneiderová, E.: Hry zaměřené na zvýšení koncentrace a uvolnění.
Novák, T.: Otestujte si svou duši
Bulletiny – Národní protidrogová centrála
Závislost a my – odborový časopis pro sociálně patologické jevy

6. PŘEHLED ZÁKLADNÍ LEGISLATIVY

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027[online],[cit.2021-01-22]. Dostupné z:
http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění
- Zákon č. 40/2009 Sb, trestní zákoník
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění Zákona č. 250/2016 Sb. od 1. 7. 2017
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMTč.j.:21291/2010-28)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.: 29 159/2001-26)

7. HARMONOGRAM AKCÍ

MĚSÍC	ČINNOST	GARANT
září	příprava plánu práce na aktuální školní rok	vedení školy, ŠPP
	vypsání konzultačních hodin pro rodiče a žáky, aktualizace informací na webu školy	ICT pracovník školy, ŠPP
	účast na úvodní schůzce ŠMP v ŠPZ (dle pozvánky)	ŠMP
	nastavení hodin pedagogické intervence, plán práce v hodinách intervence, výkaz činností	učitelé poskytující PI
	příprava informačního letáku pro rodiče na třídní schůzky (vysvětlení systému poradenských služeb ve škole), základní informace pro rodiče žáků 1. ročníků	třídní učitelé, vedení školy, ŠPP
	příprava formuláře generálního souhlasu s činností pracovníků ŠPP	třídní učitelé
	příprava informací pro pedagogy o nových žácích a žacích s potřebou podpůrných opatření	školní speciální pedagog
	seznámení žáků se školním řádem	třídní učitelé
	adaptační kurzy pro první ročníky	TU 1. ročníků UOV ŠPP Vedení školy
říjen	aktualizace nástěnky ŠPP na chodbě školy, aktualizace telefonních čísel na instituce poskytující pomoc žákům	ŠMP
	realizace Preventivního programu pro žáky prvních ročníků – klima třídy	ŠMP, externí organizace (Mgr. Jiří Sixta)
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žacích s potřebou podpůrných opatření a následné komunikace s poradenskými zařízeními	koordinátor inkluze
	individuální konzultace se žáky 4. ročníků na téma	TU 4. ročníků

	výběru další kariery po ukončení studia	
	komunikace s Úřadem práce – návštěva se žáky vycházejících ročníků v rámci kariérového poradenství	TU ve spolupráci s úřadem práce
	zjištění zájmu žáků a rodičů o testování SCIO v rámci přípravy k maturitě	TU 4. ročníků
	průběžná nabídka volnočasových aktivit	Domov mládeže
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpůrných opatření a následné komunikace s poradenskými zařízeními	koordinátor inkluze
listopad	příprava informací na pedagogickou radu – informace o žácích s potřebou podpůrných opatření, informace o vycházejících žácích, informace o výchovných problémech řešených v rámci výchovných komisí)	Vedení školy, ŠPP
	konzultace výchovných problémů žáků s vedením školy a případné udělení kázeňského postihu	Vedení školy, ŠPP
	příprava informací na třídní schůzky	TU, ŠPP
	konzultace s vyučujícími – plnění plánu pedagogické podpory a možné návrhy na další vyšetření v ŠPZ, požadavky vyučujících na poskytnutí PO u dalších žáků	učitelé, školní speciální pedagog
	hospitace v hodinách ve třídách s dětmi s výchovnými problémy	vedení školy
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpůrných opatření a následné komunikace s poradenskými zařízeními	koordinátor inkluze
	výchovná komise – svolání jednání, shromáždění informací o přestupku, zápis z jednání, v případě nutnosti komunikace s dalšími – pouze v případě potřeby svolání	Vedení školy, ŠPP, TU
	Den otevřených dveří	Učitelé, žáci
prosinec	Preventivní program Prostor plus o.p.s. Kolín	ŠMP, externí organizace
	provozní porada – informace z metodické schůzky v ŠPZ	ŠMP
	Informace s nabídkou vzdělávání pro učitele v oblasti prevence	ŠMP
	konzultace s vyučujícími – plnění plánu pedagogické podpory a možné návrhy na další vyšetření v PPP, požadavky vyučujících na poskytnutí PO u dalších žáků	ŠMP, učitelé, vedení školy
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpůrných opatření a	koordinátor inkluze

	následné komunikace s poradenskými zařízeními	
	výchovná komise – svolání jednání, shromáždění informací o přestupku, zápis z jednání, v případě nutnosti komunikace s dalšími – pouze v případě potřeby svolání	Vedení školy, ŠPP, TU
leden	příprava podkladů pro pedagogickou radu – výchovná opatření, významné zhoršení prospěchu, přehled informací o žácích s potřebou podpůrných opatření (aktualizace)	třídní učitelé, školní speciální pedagog
	sledování profesní orientace žáků 3. ročníků SOU	třídní učitelé, učitelé OV
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpůrných opatření a následné komunikace s poradenskými zařízeními	koordinátor inkluze
	výchovná komise – svolání jednání, shromáždění informací o přestupku, zápis z jednání, v případě nutnosti komunikace s dalšími – pouze v případě potřeby svolání	Vedení školy, ŠPP, TU
únor	po pololetní klasifikaci vytvořit přehled výchovných opatření za 1. pololetí, kontrola zápisů výchovných opatření ve školní matrice	ŠPP
	kontrola platnosti doporučení, vytvoření přehledu	školní speciální pedagog
	provozní porada – informace pro pedagogické pracovníky o novinkách a změnách v legislativě po novém roce	ŠPP
	lyžařský kurz 2. ročníků, podpora žáků ze sociálně slabších rodin	Koordinátor inkluze a TU
	účast na metodické schůzce metodiků ve ŠPZ	ŠMP
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpůrných opatření a následné komunikace s poradenskými zařízeními	koordinátor inkluze
	výchovná komise – svolání jednání, shromáždění informací o přestupku, zápis z jednání, v případě nutnosti komunikace s dalšími – pouze v případě potřeby svolání	Vedení školy, ŠPP, TU
březen	preventivní program Prostor plus o.p.s. Kolín	ŠMP, externí organizace
	výchovná komise – svolání jednání, shromáždění informací o přestupku, zápis z jednání, v případě nutnosti komunikace s dalšími – pouze v případě potřeby svolání	Vedení školy, ŠMP
duben	třídní schůzky – konzultační odpoledne práce s rodiči, informace o ŠPP	ŠPP, TU, vedení školy

	příprava podkladů pro pedagogickou radu – výchovná opatření, významné zhoršení prospěchu, přehled informací o žácích s potřebou podpůrných opatření (aktualizace)	TU, vedení školy
	účast na metodické schůzce metodiků ve ŠPZ	ŠMP
květen	turistický kurz 3. ročníků, podpora žáků ze sociálně slabších rodin	Koordinátor inkluze a TU
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpory před závěrečnými učňovskými zkouškami	koordinátor inkluze
	konzultace s koordinátorem inkluze v rámci upřesnění informací o žácích s potřebou podpory před maturitními zkouškami	koordinátor inkluze
červen	příprava podkladů pro pedagogickou radu – výchovná opatření, významné zhoršení prospěchu, přehled informací o žácích s potřebou podpůrných opatření (aktualizace)	TU, vedení školy
	výchovná komise – svolání jednání, shromáždění informací o přestupku, zápis z jednání, v případě nutnosti komunikace s dalšími – pouze v případě potřeby svolání	Vedení školy, ŠMP
	Setkání pracovníků školy, vyhodnocení preventivní činnosti	ŠPP
	Kompletace a kontrola dokumentace ŠPP	ŠPP

Další akce primární prevence ve školním roce

1. Zaměřit se na prevenci v oblasti prevence HIV/AIDS, sexuálně přenosné choroby, plánování rodičovství, záškoláctví a kouření, poruchy příjmu potravy.
2. Sledovat problematiku vandalismu (sociálně patologický jev, charakteristický logicky nezdůvodnitelným ničením různých věcných hodnot, obvykle jen pro radost z ničení, s tím spojenou zábavou a pocitem překonání stereotypie. Většinou se týká životního stylu především mladých lidí a předmětem ničení bývají veřejně dostupné předměty).
3. Dotazníková šetření
4. Spolupráce s odborným výcvikem – exkurze
5. Uplatňování forem a metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí.
6. Poradenská služba školního metodika prevence.
7. Poradenská služba výchovného poradce.
8. Zajištění poradenských služeb speciálních pracovišť a preventivních zařízení.
9. Vybavení školy odbornými a metodickými materiály a dalšími pomůckami.
10. Akce školy pro žáky k prevenci sociálně patologických jevů.

Náměty a úkoly na školní rok

- Průběžná aktualizace nástěnky ve sborovně.
- Průběžná aktualizace Dokumentů na školním serveru a webových stránkách školy
- V rámci třídních schůzek informace o prevenci pro rodiče
- Zvyšování vědomí o problému šikany mezi učiteli, rodiči a žáky
- Spolupráce s nepedagogickými zaměstnanci školy v systému prevence

8. KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

a) Krizový plán řešení šikany

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. Krizový plán vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. Šikanování je dlouhodobé chování, jehož záměrem je někomu ublížit, ohrožit ho nebo zastrašovat. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální obtěžování) a psychických útocích (slovní útoky, pomluvy, vyhrožování, ponižování) jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků. Projevuje se i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků skupinou spolužáků. Za elektronickou formu šikany - tzv. ICT kyberšikany - se považují útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internet apod.

Škola je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu musí pedagogičtí pracovníci budovat pozitivní vztahy mezi žáky (tolerance k jinakosti, solidarita se slabšími, zvyšování schopnosti empatie, úctu k životu, spolupráce s ostatními) a tím šikanování mezi žáky předcházet. V případě výskytu šikanování jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Základním cílem školy je pocit bezpečí žáků, dobré sociální prostředí tříd a školy a produktivní výkony žáků, kteří se vzájemně respektují a spolupracují mezi sebou a učiteli.

Ředitel školy podporuje vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků, vzdělávání školního metodika prevence, zajišťuje dohled nad žáky v době vyučování. Ve školním řádu jsou stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Řešení - krizový plán

• **Oznámení intervenčnímu týmu školy**

V případě podezření na výskyt šikany, nebo získání takové informace, je každý z pedagogů povinen nahlásit jej intervenčnímu týmu školy. Na prevenci a odhalování šikany se podílejí všichni pracovníci školy, nejen třídní učitelé. Všimají si změn v chování žáků. Pokud zákonní zástupci informují školu o podezření na šikanování, ředitel školy zahájí odborné vyšetření záležitosti.

Intervenční tým školy tvoří:

Ředitel

školní metodik prevence

výchovný poradce

třídní učitel

• **Rozhovor s informátory (rodič, kamarád, kolega, žák,..)**

Chránit zdroj a obsah informací, vnímat jakoukoli i smyšlenou výpověď. Snahou musí být zabránit prozrazení toho, kdo o šikaně informoval, tedy ochránit informátory před pomstou agresorů. Vyšetřování je realizováno tak, aby ostatní nemohli vyhodnotit, co kdo řekl. Z rozhovoru je pořizován zápis.

- **Nalezení a vyslechnutí svědků**

Vytipování svědků, důležití jsou žáci, kteří sympatizují s obětí, vyslechnutí nejlépe mezi čtyřma očima (např. po vyučování, požádat o odnesení pomůcek do kabinetu), aby ostatní o ničem nevěděli (ochrana oběti). Co, kdy, kde, jak, jak dlouho, provést zápis.

- **Zajistit ochranu obětem a ohrožovaným žákům**

Rozhovor musí být proveden tak, aby o něm ostatní nevěděli – možná pomsta agresorů (nereagovat obranně, nezpochybnovat, empatie, otevřenost, nedávat rady, jen vnímat i jakoukoli „sci-fi“ výpověď ověřit), vše si zapsat pro další potřebu. Zvýšená pozornost ve školním klimatu (třídním), zpřísnit dozory (ošetřit pohyb dětí na záchodech, cestě do školy) a časté nahlížení do třídy o přestávce (nenápadně),- po dobu šetření je možné se souhlasem vedení nechat oběť doma, - doporučit rodičům odborníka v PPP, či v jiné instituci zabývající se touto problematikou.

- **Rozhovor s agresory**

Posledním krokem v rozhovorech je výpověď agresorů.

Výpovědi k jednotlivým otázkám je nutné důkladně zapsat a uspořádat do kvalitního důkazního materiálu - musí mít jasné, jak šikanování konkrétně probíhalo. Zabránění domluvě agresorů. Případné nahlášení PČR.

- **Práce Intervenčního týmu**

- Vyhodnocení šetření a navržení řešení, kázeňských opatření.
- Seznámení zákonných zástupců s problémem, který jsme zjistili – projevy chování u jednotlivého konkrétního žáka (agresora).
- Jaký postoj zaujímá škola k těmto nevhodným a nežádoucím projevům chování.
- Vyjádření zákonných zástupců.
- Možná navrhovaná řešení ze strany zákonných zástupců, (možnosti řešení pro nápravu chování u svého dítěte (agresora), aby se situace zlepšila, možnost spolupráce se školou).
- Seznámení zákonných zástupců s konkrétními možnými řešeními, které navrhuje škola.
- Domluvit se na časovém horizontu (z hlediska nápravy chování agresora).
- Zpětná kontrola (zda se situace zklidnila).
- **Nezapomenout upozornit rodiče na další výchovná opatření, pokud tato přijatá opatření se minou účinkem**
- Zákonní zástupci jednotlivých žáků (agresorů) budou zváni na jednání ve škole písemnou formou a mezi jednotlivými jednáními se zákonnými zástupci by měla být časová prodleva.
- Z tohoto jednání by měl být proveden zápis, který obsahuje (datum, struktura, závěr (co bylo dohodnuto), podpisy všech zúčastněných, souhlas zákonného zástupce, že byl s celou záležitostí seznámen a s navrhovanými řešeními souhlasí.
- Rozhovor se zákonnými zástupci obětí v jiný den, individuální setkání.
- Sdělení zákonným zástupcům, co bylo v dané věci zjištěno (závěry zjištění, domluva na dalších opatřeních).

- Časový horizont pro sledování situace (14 dní informace o situaci – rodinné a školní klima).
- Spolupráce se zákonnými zástupci (ochrana oběti), kontakt na instituce (Pedagogicko-psychologická poradna, Středisko výchovné péče).
- **Práce s celou třídou**
- uzavření celé záležitosti vedením školy ve třídě.
- nastavení pravidel, třídu neustále sledovat.
- ozdravění třídy – dlouhodobý proces, třídnické hodiny, výuka, výlety, víkendové akce, adaptační pobyty.
- V případě neúspěchu kontaktovat ŠMP, VP (přivolání pomoci – instituce zabývající se touto problematikou)

Odstupňovaná výchovná opatření a tresty pro agresory dle závažnosti:

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy
- podmíněčné vyloučení se zkušební dobou
- nepodmínečné vyloučení ze studia

V mimořádných případech ředitel školy:

- a) podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou agresora
- b) doporučí zákonným zástupcům agresora dobrovolné umístění dítěte do místně příslušného diagnostického ústavu

▪ Krizový plán užívání omamných a psychotropních látek (OPL)

Všem osobám v prostorách školy je zakázáno užívat návykové látky – alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobivé ovlivnit psychiku člověka, jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti a sociální chování.

Užívání OPL osobami mladšími 18 let je v ČR považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně právní ochrany dětí (OSPOD).

Hlavní zásady:

1. V případě, že se škola o takovém chování žáka dozví, ohlásí tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka.
2. Škola je povinna oznámit OSPOD, že mladistvý žák užívá návykové látky.
3. Distribuce dle §187 trestního zákona a šíření OPL dle §188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna překazít takový čin a oznámit věc PČR.
4. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o OPL v prostorách školy, bude postup stejný jako v bodě 3.

Škola vytváří podmínky pro:

1. předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době vyučování, včetně školních a mimoškolních činností, vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy
2. poskytování informací nutných k zajištění ochrany žáků před tímto jevem
3. působení na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek

4. zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v prostorách školy v době vyučování a do všech poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotví informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech akcích pořádaných školou
5. poskytování informací o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace
6. spolupráci s OSPOD a poradenskými zařízeními
7. plnění ohlašovací povinnosti směrem k orgánům činným v trestním řízení

c) Krizový plán užívání pro užívání alkoholu

V prostorách školy v době vyučování a na všech akcích pořádaných školou je zákaz konzumace alkoholu. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu žákem – postup:

1. Při přistižení žáka je nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. V případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě, pedagogický pracovník okamžitě volá záchrannou službu.
4. Jestliže toto nebezpečí nehrozí, sepiše stručný záznam i s vyjádřením žáka (odkud, od koho alkohol získal).
5. Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
6. V případě nedostupnosti zákonného zástupce vyrozumí škola OSPOD a požádá o pokyny, může požadovat pomoc.
7. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci alkoholu dítětem, i když je schopno výuky.
8. Při opakování škola splní oznamovací povinnost k OSPOD.
9. Škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
10. Z konzumace alkoholu ve škole škola vyvodí sankce.

Nález alkoholu ve škole – postup:

1. Oznámení vedení školy
2. Uložení důkazu u vedení školy
3. Stručný záznam

Zadržení alkoholu u žáka – postup:

1. Oznámí vedení školy
2. Uložení u vedení školy
3. Záznam s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno a podpis žáka), pokud odmítne, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu, při záznamu je třeba dalšího účastníka z řad pedagogů
4. Vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování škola splní ohlašovací povinnost
5. Obsahuje-li alkohol i jiné směsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření a propagace OPL, bez ohledu na věk a prostředí, kde k takovým činům dochází. Stejně tak je zakázáno navádění k užívání těchto látek. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení OPL, se sám vystavuje trestnímu stíhání, pokud vše neoznámí Policii ČR.

Konzumace OPL ve škole:

1. Je-li žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku odebrat a zajistit tak, aby nedošlo k další konzumaci.
3. V případě, že je ohrožen život a zdraví žáka, přivolá škola záchrannou službu.
4. Pokud akutní nebezpečí nehrozí, zajistí pedagog vyjádření žáka (odkud, od koho...) a vyrozumí vedení školy.
5. Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl pro nezpůsobilost pokračovat ve výuce.
6. V případě nedostupnosti zákonného zástupce vyrozumí škola OSPOD a požádá o pokyny, vyžádá pomoc.
7. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci OPL dítětem, i když je schopno výuky.
8. Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte.
9. V případě zájmu zákonného zástupce škola poskytne informace o možnosti odborné pomoci
10. Z konzumace OPL je nutné vyvodit sankce. Distribuce OPL je trestným činem, konzumace porušením školního řádu.

Distribuce a přechovávání OPL ve škole:

- je považováno za protiprávní jednání
- může být kvalifikováno jako trestný čin, množství látky není rozhodující
- přechovávání OPL je také protiprávní jednání, může být kvalifikováno jako přestupek nebo jako trestný čin

Postup:

1. Jestliže má pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
2. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonného zástupce a orgán sociálně právní ochrany dětí.

Nález OPL ve škole – postup:

1. Nález v prostorách školy

- látka se nepodrobuje testům a ihned se informuje vedení školy
- za přítomnosti dalšího pracovníka se vloží do obálky, označí se datem, časem a místem nálezu, přelepí, orazítkuje a uschová v trezoru
- o nálezu škola vyrozumí PČR

2. Nález u některého žáka

- zabavená látka se nepodrobuje testům a ihned je informováno vedení školy
- o nález je sepsán stručný záznam (datum, místo, čas nález, jméno a podpis žáka), zápisu je přítomen ředitel školy
- o nález škola vyrozumí PČR a informuje zákonné zástupce
- v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři

3. Při podezření, že žák má u sebe OPL

- jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, řešení spadá do kompetence PČR
- škola vyrozumí PČR, zkonzultuje postup a informuje zákonného zástupce
- žáka je třeba izolovat a do příjezdu policie ho mít pod dohledem
- nesmí se provádět osobní prohlídka ani prohlídka jeho věcí

Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek nebo jejich přechovávání

1. Je-li žák pod vlivem drog a jeho život je ohrožen:

1. zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvézt do nemocnice
2. informovat okamžitě zákonného zástupce o dané situaci
3. přivolat zákonného zástupce do školy a dohodnout se na dalším postupu
4. doporučit zákonným zástupcům, aby vyhledali odborníka a informovali se o možnostech léčby, případně jim poskytnout kontakt na příslušné poradenské pracoviště

2. Je-li žák pod vlivem drog a jeho život není ohrožen:

1. ihned informovat zákonného zástupce o situaci, přivolat je do školy, předběžně zjistit, o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá
2. škola doporučí zákonným zástupcům návštěvu lékaře a informuje je o nutnosti odborné péče

3. Postup při odhalení dealera ve škole:

1. škola ihned informuje o dané situaci Policii ČR
2. ve spolupráci s policií pak škola podniká další nezbytné kroky

4. Postup při podezření na zneužívání návykových látek:

1. škola přivolá zákonného zástupce do školy
2. šetrně osvětlí rodičům podezření

3. doporučí rodičům návštěvu odborníka, poskytne kontakt
4. dohodne se s rodiči na dalším výchovném postupu

9. ADRESÁŘ ORGANIZACÍ

Organizace pomáhající dětem

Fond ohrožených dětí

Na Poříčí 6 Praha 1 tel.: 224 236 655

Bílý kruh bezpečí

Občanské sdružení U Trojice 2

150 00 PRAHA 5

tel.: 257 317 100

Pomoc obětem domácího násilí 251 511 313

Národní informační centrum pro mládež

Národní institut dětí a mládeže MŠMT

Na Poříčí 1035/4

110 00 PRAHA 1 tel.: 2221 850 750

e-mail: info@nicm.cz, <http://www.nicm.cz>

Dejvické psychoterapeutické centrum

Úzkostné, depresivní stavy, panické stavy, poruchy příjmu potravy, rodinná terapie pondělí – pátek 9 – 13 hodin, na telefonu: 734 254 409 <http://www.dpc.cz>

Organizace pomáhají týraným dětem, domácí násilí

Sdružení Linka bezpečí

Ústavní 91/95

181 21 PRAHA 8

Linka bezpečí: 116 111

Rodičovská linka: 840 111 234

Linka vzkaz domů: 116 111

Dětské krizové centrum

V Zápolí 1250/1

141 00 PRAHA 4 – Michle

Linka důvěry nonstop: 241 484 149

Dětské centrum Teen Challenge

Chlumova 15 130 00 PRAHA 3 tel.: 776 199 235

e-mail: detske.centrum@teenchallenge.cz

ROSA – Informační a poradenské centrum pro ženy – oběti domácího násilí

Podolská 25

140 00 PRAHA 4

tel.: 241 432 466 (SOS linka 602 246 102)

Psychosociální centrum ACORUS pro ženy v tísní a oběti domácího násilí

Nonstop linka 283 892 772

<http://acorus.cz>

Pomoc obětem trestných činů

Bílý kruh bezpečí

Duškova 20 150 00 PRAHA 5 tel.: 257 317 100 Organizace pomáhající závislým

Státní zdravotní ústav

Šrobárova 48

110 00 PRAHA 10

tel.: 267 082 473, 267 082 262

bezplatná linka pomoci AIDS 800 144 444

Drogové informační centrum SANANIM

Ovčí hájek 2549/64A 103 00 PRAHA 13 tel.: 284 825 817

<http://www.drogovaporadna.cz>

Organizace pomáhající nemocným AIDS

Zdravotní ústav se sídlem v Praze

Myslíkova 6 102 00 PRAHA 2 tel.: 224 910 757

Zdravotní ústav Středočeského kraje – pobočka Praha

Dittrichova 17

120 00 PRAHA 2 tel.: 224 914 966

Národní linka pomoci AIDS „HELP LINE AIDS“

tel.: 800 144 444

<http://www.aids.hiv.cz>

Místní poradenská zařízení:

Metodici preventivních aktivit ve ŠPZ (pppkh@mybox.cz)

tel. 327 512 672

o.s. Povídej Kutná Hora

Poradna pro lidi v tísní

Linka důvěry Kutná Hora (linkaduvery@kh.cz)

tel. 327 511 111

602 874 470

Rodinná poradna Kutná Hora

tel. 327 512 452

OSPOD

Sociálně právní ochrana dětí a mládeže

K.H. tel. 327 710 284 (kurátorka)

Čáslav tel. 327 300 110

Policie ČR – PIS (Preventivní informační služba) – Kutná Hora, tel. 974 875 207

Čísla v nouzi

112 Integrovaný záchranný systém

155 Záchraná služba

158 Policie ČR

156 Městská policie

150 Hasiči

ŠMP: Mgr. Ladislav Exner